

Українська Федерація Інформатики
Інститут кібернетики імені В. М. Глушкова НАН України
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)

ІНФОРМАТИКА ТА СИСТЕМНІ НАУКИ (ІСН-2015)

**МАТЕРІАЛИ
VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ ЗА МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

(м. Полтава, 19–21 березня 2015 року)

За редакцією професора О. О. Ємця

**Полтава
ПУЕТ
2015**

УДК 004.4

ПРО РОЗРОБКУ ТРЕНАЖЕРІВ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНИХ КУРСІВ КАФЕДРОЮ ММСІ ПУЕТ

О. О. Ємець, д. ф.-м. н., професор

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

yemetsli@ukr.net

ПУЕТ є одним з семи ВНЗ, яким МОН надало в рамках експерименту право впроваджувати дистанційну освіту. Кафедра ММСІ включилась в цю роботу для забезпечення дистанційного навчання для студентів напрямку «Інформатика» та спеціальності «Соціальна інформатика».

Однією з важливих складових дистанційних курсів є тренажери з навчання тих, чи інших практичних дій. За три роки в рамках виконання випускових кваліфікаційних робіт бакалаврами, спеціалістами та магістрами під керівництвом та за участю викладачів кафедри ММСІ розроблено близько 40 тренажерів з дисциплін кафедри. Далі наведено їх перелік.

Список тренажерів за дисциплінами

«Методи оптимізації та дослідження операцій» Керівники:

Ємець О.О., проф., д. ф.-м. н., Ємець Ол-ра О., доц., к. ф.-м. н.

№	Студент	Тема
1.	Крикля Микола Петрович	«Графічний метод розв'язування задач лінійного програмування»
2.	Кучугура Віктор Анатолійович	«Метод Брауна-Робінсон
3.	Овчаренко Олександр Сергійович	«Метод Жордана-Гауса»
4.	Полнікова Анна Миколаївна	«Симплекс-метод»

№	Студент	Тема
5.	Самовик Сергій Миколайович	«Угорський метод в задачі про призначення»
6.	Усольцев Сергій Ігорович	«Модифікований симплекс-метод»
7.	Гришина Катерина Валеріївна	«Методи потенціалів для транспортної задачі»
8.	Смирнов Антон Борисович	«Метод Форда-Фалкерсона»
9.	Спінжар Вікторія Русланівна	«Матричні ігри»
10.	Глинський Костянтин Григорович	«Двоїстий симплекс-метод»
11.	Гонтар Аліна Юріївна	«Побудова відсікання в 1-му алгоритмі Гоморі»
12.	Проданець Сергій Васильович	«Методи знаходження базисного розв'язку транспортної задачі»
13.	Васецький Артем Сергійович	«Розв'язування матричної гри графічно»
14.	Полибенко Василь Петрович	«Перехід від однієї форми задачі лінійного програмування до іншої»
15	Мандя Олег Олександрович	«Складання математичної моделі»

«Математичний аналіз»

Керівник Чілікіна Т.В., доц., к. ф.-м. н.

№	Студент	Тема
1.	Бедуха Яна Миколаївна	«Розкриття найпростіших невизначеностей»
2.	Жулінський Богдан Тарасович	«Основні методи інтегрування»
3.	Кібіткін Ігор Вікторович	«Диференціальне числення функції однієї змінної»

«Чисельні методи» Керівник Чілікіна Т.В., доц., к. ф.-м. н.

№	Студент	Тема
1.	Шабанов Камран Хідаят огли	«Чисельне інтегрування»
2.	Солопихін Микита Олегович	«Розв'язування систем лінійних алгебраїчних рівнянь»

«Дискретна математика» Керівники:

Парфьонова Т.О., доц., к. ф.-м. н., Ємець О.О., проф., д. ф.-м. н.

№	Студент	Тема
1.	Шішінін Максим Миколайович	«Диз'юнктивні та кон'юнктивні нормальні форми булевих функцій».
2.	Івахова Юлія Сергіївна	«Матриці суміжності та інцидентності»
3.	Овсяник Сергій Андрійович	«Висловлювання»
4.	Пасько Станіслав Юрійович	«Операції над множинами»
5.	Бабенко Дмитро Анатолійович	«Підрахунок кількості комбінаторних конфігурацій»
6.	Білокінь Дмитро Сергійович	«Способи представлення скінченного автомата»
8..	Мотрій Руслан Петрович	«Обчислення булевих функцій»
9.	Нефьодов Олександр Ігоревич	«Розв'язування рекурентних співвідношень»

**«Архітектура обчислювальних систем»
Керівник Ольховський Д.М., доц., к. ф.-м.н.**

№	Студент	Тема
1.	Чверткіні Андро	«Системи числення»

«Теорія інформації і кодування»
Керівник Парфьонова Т.О., доц., к. ф.-м. н.

№	Студент	Тема
1.	Семенчак Олексій Едуардович	«Побудова циклічних кодів»

«Теорія ймовірності і математична статистика»
Керівник Парфьонова Т.О., доц., к. ф.-м. н.

№	Студент	Тема
1.	Яроха Максим Володимирович	«Незалежні повторні випробування. Схеми Бернуллі»

«Системи та методи прийняття рішень»
Керівник Ємець Ол-ра О., доц., к. ф.-м. н.

№	Студент	Тема
1.	Душинська Аліна Володимирівна	«Обчислення коефіцієнтів компетентності експертів»
2.	Кондрашев Денис Максимович	«Обчислення коефіцієнтів конкордації з урахуванням зв'язаних рангів»
3.	Ставковий Максим Юрійович	«Метод аналізу ієрархій»
4.	Титаренко Олександр Олегович	«Прийняття рішень в умовах індивідуального вибору в ранговій шкалі»
5.	Мозгова Олена Олександрівна	«Узагальнене ранжування об'єктів за однією ознакою порівняння без врахування компетентності експертів»

«Офісні комп'ютерні технології»
Керівник Чілікіна Т.В., доц., к. ф.-м. н.

№	Студент	Тема
1.	Бен Сауд Тарек	«Створення презентацій в PowerPoint 2007»

«Алгебра і геометрія»
Керівник Парфьонова Т.О., доц., к. ф.-м. н.

№	Студент	Тема
1.	Алієв Фархад Парвіз огли	«Матриці та визначники»

«Обробка та організація електронної інформації»
Керівник Чілікіна Т.В., доц., к. ф.-м.н.

№	Студент	Тема
1.	Шклярчук Яна Станіславівна	«Графіки та діаграми в MS Excel»

В збірнику статей магістрів ПУЕТ та в матеріалах IV-V Всеукраїнських науково-практичних конференцій «Інформатика та системні науки» є тези доповідей та статті стосовно розроблених тренажерів. Далі наведено їх перелік.

Збірник статей, 2013 р.

1. Глинський К. Г. Тренажер з теми «Двоїстий симплекс метод» дистанційного навчального курсу «Методи оптимізації та дослідження операцій» <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1715>

2. Гонтар А. Ю. Тренажер дистанційного курсу з теми «Перший алгоритм Гоморі» та його програмування <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1716>

3. Івахова Ю. С. Програмне забезпечення для тренажера з теми: «Матриця суміжності та інцидентності» дистанційного

навчального курсу «Дискретна математика»
<http://dSPACE.puet.edu.ua/handle/123456789/1717>

4. Мандя О. О. Тренажер з теми «Складання математичної моделі» <http://dSPACE.puet.edu.ua/handle/123456789/1718>

5. Овсяник С. А. Програмне забезпечення для тренажера з теми: «Висловлювання» дистанційного навчального курсу «Дискретна математика» <http://dSPACE.puet.edu.ua/handle/123456789/1719>

6. Пасько С. Ю. Тренажер з теми: «Операції над множинами» для дистанційного навчального курсу «Дискретна математика» <http://dSPACE.puet.edu.ua/handle/123456789/1720>

7. Проданець С. В. Розробка тренажера дистанційного навчального курсу з теми «Методи знаходження базисного розв'язку транспортної задачі» <http://dSPACE.puet.edu.ua/handle/123456789/1721>

8. Скворцов Д. В. Онлайн-тренажер для дистанційного навчального курсу «Випадкові процеси» та програмне забезпечення для нього <http://dSPACE.puet.edu.ua/handle/123456789/1722>

9. Шклярчук Я. С. Розробка тренажера з теми «Графіки та діаграми в MS Excel» дистанційного навчального курсу «Обробка та організація електронної інформації» <http://dSPACE.puet.edu.ua/handle/123456789/1723>

Тези, 2013 р.

1. Бабенко Д. А. Програмне забезпечення для тренажера з теми «Підрахунок кількості комбінаторних конфігурацій» дистанційного навчального курсу «Дискретна математика» <http://dSPACE.puet.edu.ua/handle/123456789/1624>

2. Білокін Д. С. Програмне забезпечення для тренажера з теми «Способи представлення скінченного автомата» дистанційного навчального курсу <http://dSPACE.puet.edu.ua/handle/123456789/1625>

3. Глинський К. Г. Розробка тренажера з теми «Двоїстий симплекс метод» дистанційного навчального курсу <http://dSPACE.puet.edu.ua/handle/123456789/1628>

4. Гонтар А. Ю. Тренажер дистанційного курсу з теми «Перший алгоритм Гоморі та його програмування» <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1629>

5. Івахова Ю. С. Програмне забезпечення для тренажера з теми: «Матриця суміжності та інцидентності» дистанційного навчального курсу «Дискретна математика» <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1631>

6. Мандя О. О. Розробка тренажера дистанційного навчального курсу з теми «Складання математичної моделі» <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1633>

7. Нефьодов О. І. Розробка тренажеру з теми «Розв'язування рекурентних співвідношень» дистанційного навчального курсу <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1635>

8. Овсяник С. А. Програмне забезпечення для тренажера з теми: «Висловлювання» дистанційного навчального курсу «Дискретна математика» <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1636>

9. Пасько С. Ю. Тренажер дистанційного навчального курсу з теми «Операції над множинами» та його програмування <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1638>

10. Проданець С. В. Розробка тренажера дистанційного навчального курсу з теми «Методи знаходження базисного розв'язку транспортної задачі» <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1640>

11. Скворцов Д. В. Розробка тренажера дистанційного навчального курсу «Випадкові процеси» та програмного забезпечення для нього <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1642>

12. Чілікіна Т. В., Солопихін М. О. Розробка програмного забезпечення тренажера з теми «Розв'язування систем лінійних алгебраїчних рівнянь» дистанційного навчального курсу «Чисельні методи» <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1645>

13. Шклярчук Я. С. Розробка тренажера з теми «Графіки та діаграми в MS Excel» дистанційного навчального курсу «Обробка та організація електронної інформації» <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1646>

Тези, 2014 р.

1. Гришина К. В. Розробка програмного забезпечення тренажера з теми «Методи потенціалів для транспортної задачі» дистанційного навчального курсу «Методи оптимізації та дослідження операцій» С. 76-79 в збірнику тез Інформатика та системні науки (ІСН-2014): матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 13–15 березня 2014 року) / за ред. О.О. Ємця. – Полтава: ПУЕТ, 2014. – 335 с. <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1942>.

2. Душинська А. В. Програмна реалізація тренажеру з теми «Обчислення коефіцієнтів компетентності експертів» С. 93-95 в збірнику тез Інформатика та системні науки (ІСН-2014): матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 13–15 березня 2014 року) / за ред. О.О. Ємця. – Полтава: ПУЕТ, 2014. – 335 с. <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1942>.

3. Койнаш А. М. Розробка програмного забезпечення тренажера з теми «Симплекс-метод» дистанційного навчального курсу «Методи оптимізації та дослідження операцій» С. 153-154 в збірнику тез Інформатика та системні науки (ІСН-2014): матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 13–15 березня 2014 року) / за ред. О.О. Ємця. – Полтава: ПУЕТ, 2014. – 335 с. <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1942>.

4. Крикля М. П. Розробка алгоритму тренажеру з теми «Графічний метод розв'язування задач лінійного програмування» С. 163-165 в збірнику тез Інформатика та системні науки (ІСН-2014): матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 13–15 березня 2014 року) / за ред. О.О. Ємця. – Полтава: ПУЕТ, 2014. – 335 с. <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1942>.

5. Кучугура В. А. Алгоритмізація та програмна реалізація тренажера з теми «Метод Брауна-Робінсон» дистанційного навчального курсу «Методи оптимізації та дослідження операцій» С. 172-173 в збірнику тез Інформатика та системні науки (ІСН-2014): матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 13–15 березня 2014 року) / за ред. О.О. Ємця. – Полтава: ПУЕТ, 2014. – 335 с. <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1942>.

6. Макаренко Я. М. Тренажер з теми «Розкриття найпростіших невизначеностей» та розробка його програмного забезпечення з дистанційного навчального курсу «Математичний аналіз» С. 204-205 в збірнику тез Інформатика та системні науки (ІСН-2014): матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 13–15 березня 2014 року) / за ред. О.О. Ємця. – Полтава: ПУЕТ, 2014. – 335 с.
<http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1942>.

7. Овчаренко О. С. Алгоритмізація та програмне забезпечення тренажера з теми «Метод Жордана-Гауса» дистанційного навчального курсу «Методи оптимізації та дослідження операцій» С. 231-233 в збірнику тез Інформатика та системні науки (ІСН-2014): матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 13–15 березня 2014 року) / за ред. О.О. Ємця. – Полтава: ПУЕТ, 2014. – 335 с.
<http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1942>.

8. Самовик С. М. Розробка алгоритму та програмного забезпечення тренажера з теми «Угорський метод в задачі про призначення» дистанційного навчального курсу «Методи оптимізації та дослідження операцій» С. 273-275 в збірнику тез Інформатика та системні науки (ІСН-2014): матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 13–15 березня 2014 року) / за ред. О.О. Ємця. – Полтава: ПУЕТ, 2014. – 335 с.
<http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1942>.

9. Смирнов А. Б. Алгоритмізація та програмування тренажера з теми «Метод Форда-Фалкерсона» дистанційного навчального курсу «Методи оптимізації та дослідження операцій» С. 287-289 в збірнику тез Інформатика та системні науки (ІСН-2014): матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 13–15 березня 2014 року) / за ред. О.О. Ємця. – Полтава: ПУЕТ, 2014. – 335 с.
<http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1942>.

10. Спінжар В. Р. Програмне забезпечення для тренажера «Матричні ігри» дистанційного навчального курсу «Методи оптимізації та дослідження операцій» С. 294-296 в збірнику тез Інформатика та системні науки (ІСН-2014): матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 13–15 березня 2014 року) / за ред. О.О. Ємця. – Полтава: ПУЕТ, 2014. – 335 с.

<http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1942>.

11. Ставковий М. Ю. Розробка тренажеру з теми «Метод аналізу ієрархій» для дистанційного навчання С. 296-298 в збірнику тез Інформатика та системні науки (ІСН-2014): матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 13–15 березня 2014 року) / за ред. О.О. Ємця. – Полтава: ПУЕТ, 2014. – 335 с. <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1942>.

12. Усольцев С. І. Розробка алгоритму, програми та дослідження тренажеру з теми «Модифікований симплекс-метод» дистанційного навчального курсу «Методи оптимізації та дослідження операцій» С. 309-310 в збірнику тез Інформатика та системні науки (ІСН-2014): матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 13–15 березня 2014 року) / за ред. О.О. Ємця. – Полтава: ПУЕТ, 2014. – 335 с. <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1942>.

13. Четверкин А. В. Разработка тренажера по теме «Системы счисления» дистанционного обучающего курса «Архитектура вычислительных систем» С. 314-315 в збірнику тез Інформатика та системні науки (ІСН-2014): матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 13–15 березня 2014 року) / за ред. О.О. Ємця. – Полтава: ПУЕТ, 2014. – 335 с. <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1942>.

14. Шішнін М. М. Тренажер з теми «Диз'юнктивні та кон'юнктивні нормальні форми булевих функцій» дистанційного навчального курсу «Дискретна математика» та розробка його програмного забезпечення С. 320-321 в збірнику тез Інформатика та системні науки (ІСН-2014): матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 13–15 березня 2014 року) / за ред. О.О. Ємця. – Полтава: ПУЕТ, 2014. – 335 с. <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1942>

Розроблені тренажери виконано на різних мовах програмування, та, як і дистанційні курси, впроваджуються в навчальний процес ПУЕТ.

В цьому навчальному році робота по розробці тренажерів продовжується: планується розробити близько 20 тренажерів.